

EGY SZÁZALÉK

A DM KFT. ÉS A DMKIK GAZDASÁGI MELLÉKLETE

Maszekdaráló?

Assan eredményes lesz a társadalmi méretű hangulatkeltés, amely a gazdaság mélyrepülését az egyre terebélyesedő maszek világra testálja. A propaganda, miszerint a vállalkozók jól élnek, miközben a kincstár nyomorog, eredményesnek látszik, s ösztönözi ellenszenv alakul ki lassan a „burzsujok” iránt. A politika szószólói egy kalap alá vesznek mindenkét: az olajszókitót és a munkahelyét elveszített kényszervállalkozót. Így is kezelik őket. Mindenki adócsaló, mindenki tébék-sumákoló – sugallják a hivatalos híradások. S ennek megfelelően változnak rendeleteink is. Májustól felemelik a vállalkozók minimális tébékét: a főállásúak 5670-et, a másodállásúak minimum 1050 forintot kell fizessenek ezután havonta. Az már nem idetartozó hír, hogy az Állami Számvevőszék megállapítása szerint, több mint egymilliárd forintot luxust építettek be a társadalombiztosítás országos „palotájába” Budapesten. Az adóhivatal is azt keresi, kít, hol lehet megfogni, adócsaláson kapni. Ha tényleg így van, legyen. Az olajmaffiózók, a milliós adócsalók körül szoruljon csak a hurok. De miért furcsa az, ha egy induló vállalkozás

egy-két évig nem, vagy kevés adót fizet. Odafönn talán még nem hallottak arról, hogy beruházni kell, ha valaki jövedelmet akar?

Az önkormányzatok sem kíméletesebbek a vállalkozókkal. Miközben arról szónokolunk, hogy vállalkozásbarát gazdasági légkör kellene, egészen másként cselekszünk. Maszek ismerősöm meséli, levelet kapott az önkormányzattól, amiben behívják, megfenyegetik, hogy előállítatják, ha éppen akkor nem ér rá és nem jelenik meg. Mindezt miért? Kiderül, csak a helyi adójának bevallását kellett helyben megejtenie. Hogy a durva hangú levél helyett a borítékba becsomagolhatták volna a formanyomtatványt? Ez senkinek sem jutott eszébe. Legfeljebb a vállalkozónak, nem kellett volna sorban állnia, az idejét arra használhatta volna, amire kell: munkára.

Sziszegünk a maszekokra, mert gazdagodnak. Pedig egyszerű lenne a képlet: csak annyit kellene rajtuk bevasalni, mint bármelyik bérből élő. De azt feltétlenül. A darálót azután itt akár meg is lehetne állítani. Aki ezután is vagyonsodna, az minden bizonnyal megérdemli.

Profai Gm

• Századik

MOL 2000

A napokban avatták fel a századik MOL 2000 környezetbarát üzemanyag töltőállomást. Az elmúlt két évben az ország legkülönbözőbb részein alakítottak így át az örökölt Áfor kutak egy részét, de új helyszíneket is felkutattak. A kilencvenes évek elején már erőteljesen jelentkeztek a multinacionális olajtársaságok, jelentős hányaddal igyekeztek növelni részesedésüket. Magyar Olaj- és Gázipari Rt.-nek döntenie kellett, hogy felveszi-e a vásárlókért folyó nemes versenyt. Ellenkező esetben a korábbi monopol helyzetű cég a teljes összeomlás felé vette volna az irányt. A töltőállomás hálózat a győngyszemei az elmúlt időszak tapasztalatai szerint kiállták a próbát. Az építésnél és üzemeltetésnél alkalmazott technológia már a jövő évezredet idézi. A szolgáltatások komfortja, a talaj-, talajvíz-, és levegőtisztaság védelme, valamint az a tény, hogy az országban a legnagyobb töltőállomás hálózattal rendelkező cég a MOL, reményt ad a piaci pozíciók megőrzésére.

Negyvenmillió – vállalkozásoknak

Két esztendeje, 1993 májusában alapították meg a Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Részvénytársaságot. A Magyar Befektetési és Fejlesztési Bank Rt., az Állami Vagyontügynekesség és 32 önkormányzat mintegy 440 milliós alaptőkével létrehozott társasága elsősorban a tőkehiányos, de életképes vállalkozások felkarolásával, az önkormányzatok pénzügyi menedzselésével és tanácsadással igyekezik a régió gazdasági életét fejleszteni. Az Rt. – jellemzően – a kis- és középvállalkozások alapításában, tőkeellátásában érdekelt. Kizárólag olyan cégekbe fektet be, amelyeknek székhelye a régió területén van, s tevékenységét is itt fejti ki.

Tavaly 179 befektetési ajánlat érkezett a társasághoz, több mint két és fél milliárd forint értékben. A benyújtott projektek átvizsgálása után 10 befektetési ajánlatot hagyott jóvá az Rt., amelyeknek együttes kockázati tőkeigénye 161 millió 770 ezer forint volt. Az üzlet csak hat esetben valósult meg, négy vállalkozó ugyanis nem tudta teljesíteni az általa vállalt kötelezettségeket. A hat vállalkozásban megjelenő tőkekih-

yezés együttes értéke több mint 40 millió forint volt. A fejlesztési társaság így 350 milliós vállalkozói vagyonban szerzett jellemzően ötven százalékos tulajdonrészt.

A Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Rt. 35 millió 294 ezer forintos adózás előtti nyereséggel zárhatta a tavalyi esztendőt. Ez adózás után várhatóan több mint 24 milliós hasznot hoz, amelyet egy előző kötelezettségvállalásnak megfelelően tartalékalapba helyez az Rt. Az alapítók ugyanis vállalták, hogy a képződő nyereséget három évig visszaforgatják a társaságba, ezzel a kockázatvállaló képességüket javítva. Az Rt. az idén már 74 millió forintos adózás előtti eredményre számít. Üzletpolitikájában a korábbi működési kör mellett előtérbe kerül az ügynevezett pénzügyi-mérnöki komplex szolgáltató tevékenység, amely igény esetén a tervezéstől a megvalósításig kíséri végig a projekteket, illetve az eddigieknél sokrétűbb és szélesebb kapcsolatokat eredményez az önkormányzatokkal és a helyi regionális fejlesztési szervezetekkel.

Befektetési ajánlatok (1994)

Megye	Projektok száma
Bács-Kiskun	57
Békés	36
Csongrád	36
Hajdú-Bihar	9
Jász-Nagykun-Szolnok	41
Összesen:	179

• Biotechnológiára alapozott zöldiparral robbanthatunk

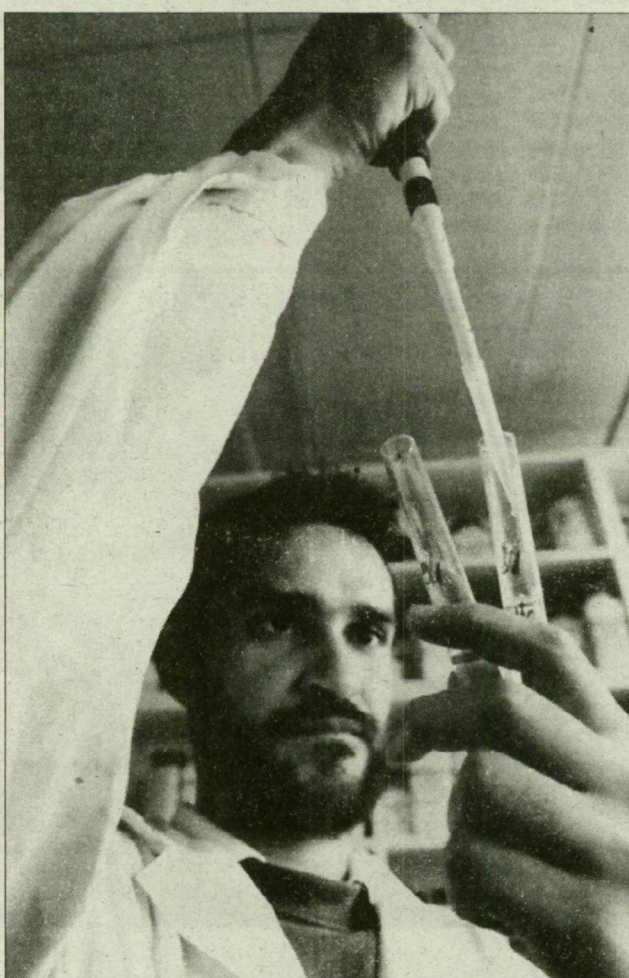
Kalandvágó kutatók paradicsoma

A biotechnológiára alapozott zöldiparral még robbanthatunk a világba. Itt együtt vagyunk a startnál a többiekkel. Ahhoz, hogy a végén kaszássunk, most kell pénzt befektetnünk. Állítom, hogy nagyobb profitot hoz, mint az olajbiznisz, ráadásul tisztességeset. A példa Izrael lehet, ahol már dollár százazreket áldoztak rá, s milliárdokat kasszíroznak – vallja dr. Nemcsók János, a biológiai tudományok doktora, a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány Biotechnológiai Kutatóintézetének igazgatója, országgyűlési képviselő.

Az Újszegeden létesített, másfél éve működő intézet egyáltalán nem szokványos előéletű. Születése akár váratlannak is mondható.

– Az alapítványt '92-ben kormányhatározatra hozták létre, azzal a céllal, hogy olyan hálózat épüljön ki, amely megoldja az alapvető problémát: az alaputatás gyakorlatban hasznosítható eredményeinek továbbfejlesztésével kész technológiát, terméket produkáljon. Eleinte csak műszaki tudományokban gondolkodtak. Kihallgatást kértem Pungor Ernőnél – akit elméleti és szervező tevékenysége révén ma is a magyar tudomány géniuszának tartok –, s beajánlottam az élő tudományt képviselő biotechnológiát. A következő év szeptemberében Újszegeden már nyitottuk is az alapítvány első intézetét.

● **Hogyan sikerült lekörözni az előbbre sorolt Miscolcot és Budapestet?**

Biológiailag védett vetőmagvak, doktorandus kézben. (Fotó: Schmidt Andrea)

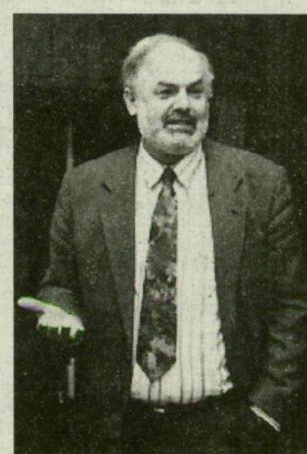
– A JATE biokémiai tanáraként, vezetéssel a biotechnológia témakörében már tíz éve dolgozok egy önfenn tartó munkacsoport. Mivel az egyetemi státus kevesebb volt, mint a tehetséges végzős, kutatási megbízásokat szereztem, hogy legalább szerződéses célfeladatra minél többet

ott tarthassak. Ez idő alatt sikerült egy új tudományágat, a környezetvédelmi biotechnológiát és biokémiát elismertetni és meghonosítani. Az erőfeszítések koronájaként a doktorandusképzésbe is belefoghattunk. E kész tartalomhoz jött jól az intézettel megvalósult, stabil keret.

A laboratóriumban végzett munka a laikus számára nem túl látványos, hisz mikroszkopikus lények, sejtalkotó részecskék találhatók az egyik labor üvegecséiben, éppúgy mint a másikéban. A győngyöcskékről hallott történet azonban megragadt bennem. Dr. Polyák Béla vezető kutató a gömbbe zárt élő sejtek hasznáról számomra meggyőzőbb példát nem is hozhatott volna, mint a biopezsgőt.

– A palackos érlelésű pezsgő gyártásának sziszifuszi munkája a seprő eltávolítása. Egy évbe kerül, míg többször kézbe véve, s megforgatva az üveget, maradéktalanul kicsalogatható az üledék. A mi eljárásunkban az erjesztést végző kis élőlények a gömbbe zárva maradnak, s amikor nincs rájuk szükség, azonnal eltávolíthatók.

Az étlap azonban nemcsak itallappból áll. Sikerült elkülöníteni, s genetikailag ráhangolni egy mikroorganizmus fajtát arra, hogy felfalja a Fűzfői Nitrokémia szennyvizének egyik lebonthatatlan látszó, mérgező alkotórészét. Megszületett a korábbanál negyvenszer hatékonyabb eljárás is a víz nitrátmentesítésére. De a mezőgazdasági termékek feldolgozásának eddig kevésbé ismert útjaira is akad példa. Ilyen például a szalmából nyert ipari cukor. Egy másik ágon egy olyan növényi géngyár képe sejlik föl, amely egyes DNS-szakaszok változtatásával mondjuk a kukorica, vagy lucerna fagy- és szárazságtűrését javítja. Tevékenységük számottevő területe az értékes

Dr. Nemcsók János: „Nem tartjuk a markunkat”

humán- és állatdiagnosztikumok előállítására. Sok-sok ígéretes lehetőség, de felmerül a kérdés, hogyan lesz ebből üzemi méretű termelés?

– Most értünk ebbe a szakaszba. A Talent Centerben beindult néhány kisüzemünk. Több témában a piacutatást követően önkormányzatokat, magáncégeket invitálunk majd, hogy szálljanak be egy-egy üzletbe.

Az alapítványi pénz kamatából működtetett intézeteknek előírták a nagykorúsodást, ez azt jelenti például, hogy míg például az első évben a költségeik 10 százalékát kell saját bevételből állniuk, addig a negyedikben 70-et. Szegeden már az idén 50 százalék megrendeléssel fedezett, de elképzelhető, hogy év végére önállóvá „cseperednek”. Igen szép teljesítmény egy másfél éves-től.

Tóth Szeles István

A biotechnológia „műhelycsarnokában”